

Raadsinformatiebrief



Kenmerk Z26/205179 / D - 308377

Datum B&W-vergadering dinsdag 10 februari 2026

Portefeuillehouder(s) H.E.J.M. Meuwissen
P.H.J. Pustjens

Onderwerp
Projecten groene en gezonde leefomgeving 2026

Samenvatting

Op 11 maart 2025 is de raadsinformatiebrief Projectenlijst groen, natuur en landschap 2025 verstuurd. In deze RIB is een overzicht gegeven van alle groenprojecten die in 2025 opgestart, dan wel uitgevoerd zouden worden. Met deze nieuwe raadsinformatiebrief projecten groene en gezonde leefomgeving 2026 wordt de stand van zaken rondom deze projecten beschreven. Een aantal projecten worden in detail behandeld: projecten samen met inwoners onder het motto Samen doen samen groen, groene uitloopgebieden Echt, groenprojecten in en rondom Nieuwstadt, gebiedsontwikkeling Pepinusbeek, habitattherstel Haeselaarsbroek, vergroening Echt Centrum en natuurprogramma's basisscholen. Een overzicht van alle lopende groenprojecten is weergegeven in bijlage 1.

Financiële consequenties

Een deel van de projecten uit deze projectenlijst wordt uitgevoerd vanuit reguliere budgetten. Voor de overige projecten zal een financieringsvraag voorgelegd worden aan de raad door middel van de 1ste bestuursrapportage van 2026. Hiernaast wordt voor het project Gebiedsontwikkeling Pepinusbeek een aanvraag ingediend bij de Regiodeal Midden-Limburg.

Juridische consequenties

Niet van toepassing

Achtergrond / geschiedenis

Op 11 maart 2025 is de raadsinformatiebrief Projectenlijst groen, natuur en landschap 2025 verstuurd. In deze RIB is een overzicht gegeven van alle projecten die in 2025 opgestart, dan wel uitgevoerd zouden worden. Met deze nieuwe raadsinformatiebrief wordt de stand van zaken rondom deze projecten beschreven.

Het huidige groenbeleid van de gemeente Echt-Susteren wordt de komende periode opgevolgd door een nieuw programma groene en gezonde leefomgeving. Dit programma zal fungeren als beleidsinstrument dat thema's uit de omgevingsvisie concreet vertaalt naar de praktijk en richting geeft aan inrichting, beheer en communicatie rondom de groene leefomgeving. Centraal in het programma staan de positieve effecten van een groene leefomgeving op inwoners op met name het vlak van klimaatadaptatie en gezondheid. Cruciaal hierin is de samenwerking met inwoners en andere partners. Er wordt met inwoners samengewerkt door onder meer de aanleg van geveltuinen, de aanplantregeling landschapselementen, de bloemenmengselactie en diverse buurtinitiatieven rondom vergroening en versterking van biodiversiteit. Met ondernemers en projectontwikkelaars wordt samengewerkt op het vlak van vergroening van bestaande bedrijventerreinen en het samen realiseren van een groene en gezonde leefomgeving in ruimtelijke ontwikkelingen zoals nieuwe bedrijventerreinen en woningbouwinitiatieven.

Er zijn in de collegeperiode 2022-2026 tal van projecten uitgevoerd rondom groen, natuur en landschap. Zo zijn er in het kader van compensatie voor de uitbreiding VDL NedCar nieuwe natuurgebieden ontwikkeld rondom Nieuwstadt (Kaefkesvonjere, bufferzone Aan de Linde), zijn bestaande natuurgebieden gerevitaliseerd (o.a. middels het project habitatherstel Haeselaarsbroek), zijn nieuwe stukken natuur ontwikkeld ten zuiden van Echt en zijn pleinen en straten in diverse kernen vergroend. Naast deze projecten die reeds uitgevoerd zijn is planvorming in een vergevorderd stadium voor een groot aantal projecten. Te denken valt aan de groene afronding van het zuidelijke deel van Nieuwstadt en de gebiedsontwikkeling Pepinusbeek (onderdeel van Regiodeal Midden-Limburg). De uitbreiding van de gemeentelijke personele capaciteit en de oprichting van stichting Natuur- en Landschapsontwikkeling Echt-Susteren (NLES) zorgen ervoor dat projecten op het vlak van groen, natuur en landschap voortvarend opgepakt en uitgevoerd worden.

Toelichting

Samen doen Samen groen

Zoals eerder beschreven staan in het programma groene en gezonde leefomgeving de positieve effecten van een groene leefomgeving op inwoners op met name het vlak van klimaatadaptatie en gezondheid centraal. Cruciaal hierin is de samenwerking met inwoners en onder het motto Samen Doen Samen Groen wordt hieraan invulling gegeven door middel van een aantal projecten.

Zo kunnen inwoners sinds afgelopen jaar een geveltuin aanvragen. Geveltuintjes zijn een duurzame en eenvoudige manier om straten groener te maken. Ze zorgen voor verkoeling, verbeteren de luchtkwaliteit en helpen regenwater op te vangen. Hierdoor is er minder wateroverlast. Het groen trekt bijen, vlinders en hommels aan, wat goed is voor de natuur. Sinds de start van het geveltuinenproject zijn maar liefst 50 geveltuinen gerealiseerd.

Afgelopen jaar is ook gestart met de aanplantregeling landschapselementen. Met deze regeling ondersteunt de gemeente inwoners van het buitengebied bij het aanleggen van nieuwe landschapselementen. Deze beplanting zorgt voor een gezonde, groene leefomgeving voor mens en dier. 15 deelnemers ontvingen een maatwerkontwerp, passende beplanting en duidelijke instructies voor het aanplanten en onderhouden. Zo kunnen de nieuwe bomen, struiken en hagen goed groeien en blijven ze waardevol voor planten en dieren. De deelnemers planten zelf en betalen een eigen bijdrage van € 350. In totaal zijn door de 15 deelnemers 88 laanbomen, 64 fruitbomen en 6313 struiken, hagen en bosplantsoen geplant. Door de grote belangstelling wordt de regeling ook in 2026 voortgezet waarbij opnieuw 15 plekken beschikbaar zijn.



In Slek is een Vlinder- en Insectenoase aangelegd. Samen met bewoners, jeugd en de gemeente is het bestaande grasveld op de hoek van de Slekkerstraat en de Roodtstraat omgevormd tot een groene, levendige plek voor mens én natuur.

Ten slotte konden inwoners die hun eigen tuin, stukje grond, balkon of geveltuintje wilden omtoveren tot een kleurrijk voedselbuffet voor vlinders, bijen en vogels in maart 2025 gratis een bloemenmengsel aanvragen bij de gemeente Echt-Susteren. In totaal waren er 949 aanmeldingen en is een totale oppervlakte van 59.340 m2 ingezaaid. Ook in 2026 wordt deze bloemmengselactie opnieuw georganiseerd.

Groene uitloopgebieden Echt

In de raadsinformatiebrief projectenlijst groen natuur en landschap 2025 is benoemd dat er gewerkt ging worden aan 10 projecten rondom Echt. Deze 10 projecten zorgen gezamenlijk voor een groene schil rondom het zuiden en westen van Echt. Er worden groene uitloopgebieden gerealiseerd om de leefbaarheid te vergroten en een aantrekkelijk en beleefbaar landschap te creëren. Hiernaast verbinden ze landschapselementen en groene structuren waarmee ze het landschap verfraaien en biodiversiteit bevorderen. Hierna is een overzichtskaart met de 10 projecten weergegeven.



Het merendeel van de projecten is uitgevoerd. Zo zijn er bomen aangeplant langs het tracé van de oude trambaan om deze duidelijk zichtbaar te maken in het landschap (a1 en a7). Aansluitend aan dit tracé ligt de voormalige trambrug nabij Ophoven. Met het Waterschap en de heemkundevereniging zijn afspraken gemaakt om deze trambrug te behouden en door middel van specifieke beplanting en een informatiebord meer aandacht hierop te vestigen (a6). Hiernaast zijn aan de zuidrand van Echt op twee plaatsen bomen geplant om de kern Echt groen af te bakenen en de overgang van buitengebied naar de kern te verzachten (a3 en a5). De wandelverbinding tussen het Verneese Steegje en de Oude Molenbeekweg is nog niet gerealiseerd (a4). Vanwege ruimtelijke ontwikkelingen nabij dit perceel is ervoor gekozen het perceel in te zaaien met een kruidenrijk mengsel en wordt op een later moment -als er meer duidelijkheid is over de ruimtelijke ontwikkelingen- een vervolg gegeven aan dit project. Op de hoek van de Gebroekerstraat en de Doorderweg is samen met de buurt een buurt- en speelplek gerealiseerd waarbij extra beplanting is toegevoegd en het huidige groen is geëxtensiverend (a2). Hiermee is een multifunctioneel gebied ontstaan waar gespeeld en beweegt kan worden en tegelijkertijd een bijdrage aan biodiversiteit geleverd wordt.

Aan de westzijde van Echt het wandelpad langs de Molenbeek verbeterd door het verharderen van het pad en het aanplanten van een groene begeleiding zodat er een aangename wandelverbinding is vanuit het centrum van Echt naar het buitengebied (a8). Hiernaast zijn op de hoek van de Sint Janskamp en Slagmolen diverse agrarische percelen omgevormd naar een groen uitloopgebied (a9). Ten slotte wordt een grondruil voorbereid met Provincie Limburg bij Slagmolen ter hoogte van de Breulderweg (a10). Zodra deze gronden (circa 4ha) in eigendom van de gemeente zijn, zullen de agrarische percelen ingericht worden als groen uitloopgebied bestaande uit kruidenrijk grasland en stukjes bos. Naast de grote meerwaarde van dit groen uitloopgebied voor inwoners van Echt die hier kunnen recreëren zorgt de omvorming ook voor een groene afscherming van de bedrijfsgebouwen van Arvato (voorheen Intospace).

In totaal zijn in de projecten rondom Echt 66 laanbomen, 15 fruitbomen en 520 struiken en bosplantsoen geplant.

Groenprojecten rondom Nieuwstadt

Op onderstaande afbeelding zijn de groenprojecten in en rondom Nieuwstadt weergegeven. Enkele projecten worden nu toegelicht.



Aan de Linde Nieuwstadt (2)

Bij Aan de Linde wordt een groene dorpsmantel gerealiseerd die aansluit bij het bestaande landschapspark. Het gebied verandert van landbouwgrond in een groen landschap, waar water en natuur samenkomen. Er ontstaat een bos met bomen en struiken die zorgen voor rust en schaduw en een groene dorpsmantel die als zachte rand om het dorp heen ligt. Als alles klaar is, kunnen inwoners en bezoekers in het gebied wandelen. De werkzaamheden zijn medio december gestart en lopen door tot april 2026. Het project hoort bij de afspraken die zijn gemaakt rondom de uitbreiding van VDL Nedcar en de stichting Groenfonds Omgeving VDL Nedcar heeft de kosten voor de aankoop van de grond en de inrichting betaald.



Vergroening Christinawijk en groene afronding Nieuwstadt Zuidoost (7 en 4)

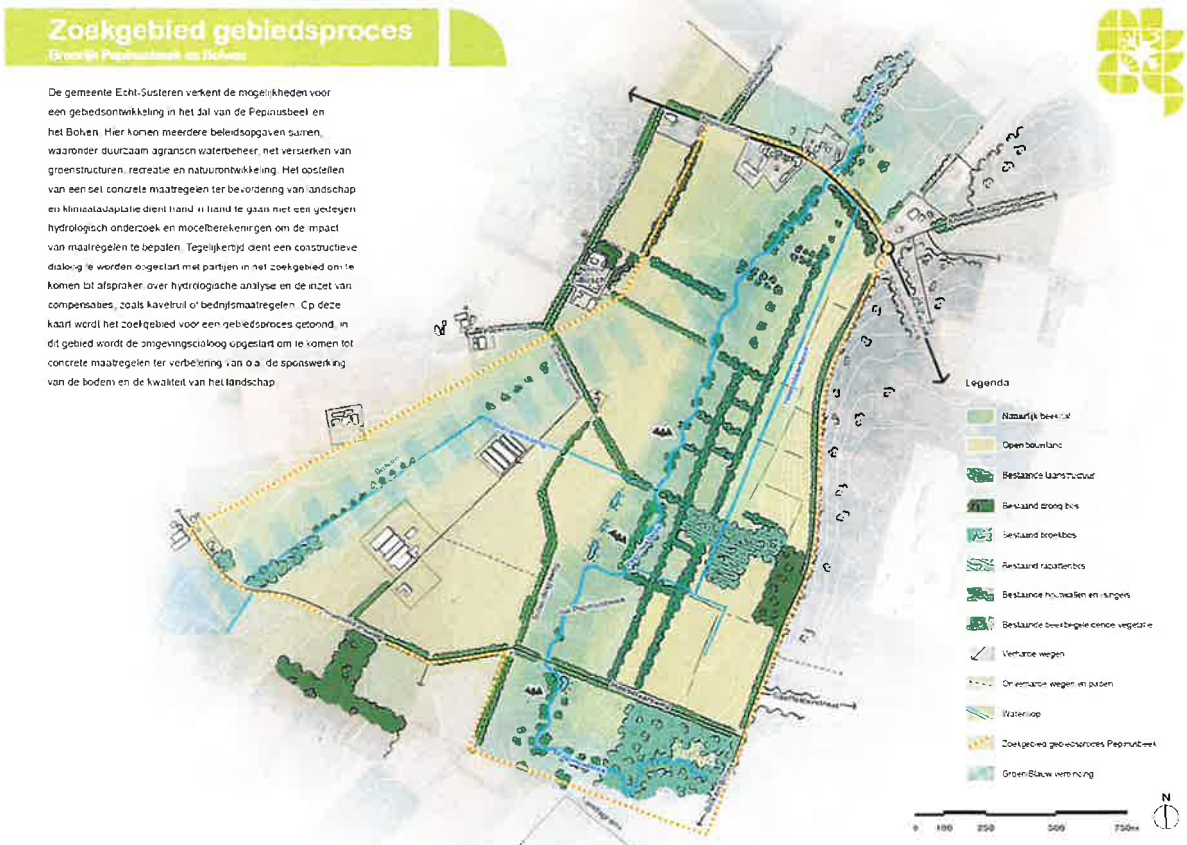
Door stichting Natuur- en landschapsontwikkeling Echt Susteren (NLES) zijn plannen gemaakt voor de vergroening van de erg versteende Christinawijk in Nieuwstadt. In deze plannen wordt voorgesteld om enkele parkeerplaatsen en hofjes te vergroenen. De plannen zijn aangescherpt naar aanleiding van een inloopavond in het najaar van 2025. De nieuwe plannen worden gepresenteerd tijdens een nieuwe inloopavond in maart 2026. Aansluitend aan de Christinawijk (bij de Christinaweg) worden de mogelijkheden verkend voor de realisatie van een groene dorpsmantel.

Parkeerplaats Limbrichterstraat (6)

Om tegenmoet te komen aan parkeerproblematiek is de gemeente voornemens om een parkeerterrein aan te leggen op de hoek van de Limbrichterstraat en de Bongertsweg in Nieuwstadt. Het betreft een parkeervoorziening voor 20 auto's. Deze parkeerplaats wordt uitgevoerd in halfverharding zodat er een groene uitstraling ontstaat en regenwater kan infiltreren. De parkeerplaats wordt verder ingericht met veel bomen en hagen en krijgt zo het karakter van een boomgaard. Medio 2026 wordt gestart met de uitvoering en naar verwachting is de parkeerplaats eind 2026 gerealiseerd.

Gebiedsontwikkeling Pepinusbeek

Als onderdeel van Regiodeal Midden-Limburg werkt de gemeente onder de naam Bronrijk Pepinusbeek aan een integrale gebiedsontwikkeling in en rondom het stroomgebied van de Pepinusbeek. In dit gebied komen meerdere beleidsopgaven samen, waaronder het stimuleren en faciliteren van toekomstbestendige landbouw, duurzaam agrarisch natuur- en waterbeheer, versterking van groenstructuren, verbetering van recreatieve functies en natuurontwikkeling. Met de gebiedsontwikkeling wordt ingezet op het creëren van een zorgvuldig en realistisch gebiedsproces, gericht op het uitwerken van een koers voor de komende drie jaar. Doel hiervan is om de beleidsmatige ambities voor het Pepinusbeek-gebied op een praktische en pragmatische wijze te vertalen naar haalbare maatregelen.



Habitatherstel Haeselaarsbroek

In het project habitatherstel Haeselaarsbroek wordt 5 hectare habitat hersteld door onder andere het herstellen van de waterhuishouding door het herprofiëren van de bronbeek en het dempen van greppels, het verwijderen van dode fijnsparran en het deels inplanten met inlands bos. Om negatieve effecten van het vernatten van het Haeselaarsbroek op omliggende percelen te voorkomen bleken extra mitigerende maatregelen noodzakelijk. Vanwege de noodzaak van mitigerende maatregelen en de afstemming met diverse partijen die hiervoor nodig was, was het niet haalbaar om het project in 2025 af te ronden en wordt het project eind 2026 afgerond.

Vergroening Echt Centrum

In het centrum van Echt wordt in verschillende projecten gewerkt aan vergroening. Zo wordt de Bovenste Straat vergroend, worden plannen uitgewerkt voor een groene herinrichting van het Kerkplein, worden samen met wooncorporatie Nester plannen uitgewerkt voor de vergroening van de Graaf-Bernhardstraat en worden slotte mogelijkheden bekeken om de groenstrook aan de Wilhelminastraat te verbeteren.

Natuurwerkdagen basisscholen en lesprogramma Nonnenhoaf

Voor de Angelaschool in Echt centrum wordt een lesprogramma georganiseerd rondom groentuinen in de naastgelegen Nonnenhoaf. Doel van dit lesprogramma is op een leuke en speelse manier kinderen in aanraking brengen met natuur en voedselproductie. Samen met Limburgs Landschap wordt in 2026 verkend of een soortgelijk lesprogramma op meerdere basisscholen uitgerold kan worden en of het aantal natuurwerkdagen uitgebreid kan worden.

Bijlage 1: Totaaloverzicht lopende groenprojecten 2026

- Gebiedsontwikkeling Pepinusbeek
- Groene uitloopgebieden Echt
- Gebiedsontwikkeling Nieuwstadt West
- Vergroening Nieuwstadt Oost (Christinawijk)
- Groene dorpsmantel Christinaweg en zuidelijke afronding Nieuwstadt
- Groene parkeerplaats Limbrichterstraat Nieuwstadt
- Routestructuren Nieuwstadt
- Vergroening Echt Centrum
- Vergroening bedrijventerreinen (onderdeel van Regiodeal Midden-Limburg).
- Natuurwerkdagen basisscholen en lesprogramma Nonnenhoaf.
- Habitatherstel Haeselaarsbroek
- Geveltuinen
- Aanplantregeling landschapselementen
- Bloemenmengselactie
- Beheer gemeentelijke natuurgronden (focus rondom Nieuwstadt)
- Project Dieteren
- Groenplatform
- Noordelijke afronding Nieuwstadt
- Fort Cantelmo-Soldatenpaadje
- Laanbeplanting N296n
- Vergroening Brink Roosteren
- Vergroeningsopgave groot Pey (Schilberg, Hingen, Pey)
- Op de losplaats Nieuwstadt
- Revitalisering laanstructuren

Ter inzage liggende stukken

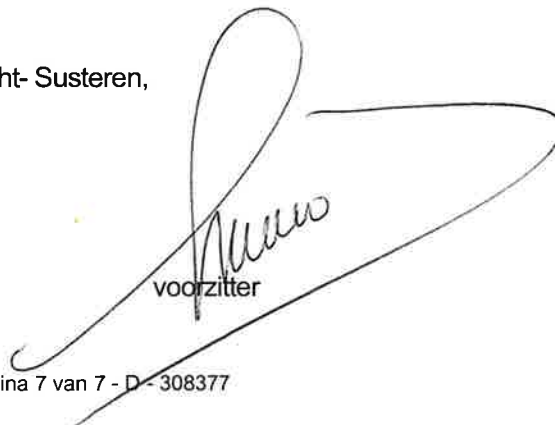
Niet van toepassing

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,



secretaris



voorzitter

